

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput VI. Quae occasione, Constantini temporibus nomen Christi in
universum orbem permanarit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

vertice montis Libani decurrens instar A
 stella, in vicinum amnem sese immer-
 gebat. Atque hunc ignem ajebant esse
 Uraniam: ita enim ipsi Venerem appel-
 lant. Quibus ad hunc modum confe-
 ctis, Imperatoris consilium ex voto ipsi
 successit. Nam alii quidem, cum ea
 quae prius sancta ac formidanda duxe-
 rant, temere projecta viderent, & stipulâ
 ac faeno intus referta, contemnere cœ-
 perunt quae prius religiose coluerant,
 & majorum suorum errorem inculcare.
 Alii vero, cum Christianos beatos id-
 circo existimarent quod ab Imperatore,
 in pretio haberentur, institutum Princi- B
 pis imitandum sibi esse censuerunt. Alii
 eum Doctrinam Christianorum atten-
 tius examinare cœpissent, signis quibus-
 dam aut somniis, aut Episcoporum vel
 Monachorum colloquiis inducti, con-
 sultius arbitrati sunt Christianam fidem
 amplecti. Exinde populi & civitates sua
 sponte à prioribus institutis descivere.
 Quo quidem tempore navale urbis Ga-
 zaxorum quod Majuma nuncupatur,
 quod superstitioni admodum deditum
 erat, & veteres ceremonias antea sem-
 per suspexerat, universum repente ad
 Christi fidem se transtulit. Imperator
 vero eorum pietati vicem rependens,
 maximo honore illos affecit; & lo-
 cum illum qui antea urbs non erat, ci-
 vilitatem esse jussit, & Constantiam co-
 gnominavit: ejus quem ex filiis charissi-
 mum habebat, nomine locum illum co-
 honestans ob religionem. Sed & Con-
 stantinam urbem Phœnicis, simili de
 causa Imperatoris nomine appellatam
 esse accepi. Verum singula persequi
 haudquaquam facile est. Nam & aliae
 plurimae urbes eo tempore ad Christia-
 nam religionem defecerunt, & sua spon-
 te; nihil horum jubente Imperatore,
 templa ac simulachra sua everterunt, &
 Ecclesias edificarunt.

τὴν λιβάνη πύρ διαίωσον, καθάπερ ἀσὴρ ἐπὶ
 τὸν ὠθακείμυρον ποταμὸν ἔδωκεν ἕως γὰρ
 δὲ τὸ τὴν ἕρανίαν εἶναι, ὡδὶ τὴν ἀφροδί-
 τῶν καλεῖται: τῶν ἕτων ἕτω συμβαλὼν, καὶ
 σκοπὸν πρὸς ἡμέραν τῆς βασιλείας τοῦ πατρὸς ἀ-
 μύρον· οἱ μὲν γὰρ τὰ πρὶν σεμνὰ καὶ φοβερὰ
 εἰκὴ ἔρριμύρια, καὶ καὶ αἰμαὶ καὶ φοροῖ
 ἔνδοθεν βεβουρμύρια ὄρωντες, εἰς καὶ ἀφροδί-
 σιν ἤλθον τῶν πρῶτον σεβασμίων, καὶ πάλιν
 τὴν τοῖς παροῦσι ἐμὲ φούτο· οἱ δὲ, ἰδιω-
 σαντες τὰς χριστιανὰς τῆς ὡδὸς τῆς βασιλεί-
 ας, ἀναγκαῖον ἀνέστησαν τὰ κατὰ τὴν
 τῶν ἡθῶν μιμήσασθαι· ἄλλοι δὲ, καθάπερ
 ἑαυτοὺς εἰς διδασκαλίαν τῆς δογματικῆς, ἢ τῆς
 μείους, ἢ ὀνειράσιν, ἢ ἐπισκόπων, ἢ μοναχῶν
 σιωπῆσι, ἐδοκίμασαν ἀμεινον ἐπιμαχεύ-
 σιαιλῶν· ὁ δὲ ἐκείνη δὴ μοι καὶ τῶν ἄλλων ἐπι-
 πητής παρὰ τῆς μελέτης τῆς ἰστορίας· ἵνα καὶ
 τὸ ἐπίπρην τῆς γαζαίων πόλεως, ὅτι μάλιστα
 προσαγορεύσιν, εἰσαγαγὼν δὲ σιδαμῶνα καὶ
 τὰ δεχάια πρὸς τὴν θανάσιον, εἰς γὰρ
 σιανισμὸν ἀθρόον πανδημῶν μεταβάλλει
 ἀμφόμοτον· δὲ αὐτὸς τῆς διδασκαλίας ὁ βου-
 σιλοῦς, πλείους πηλὸς ἤξεισε, καὶ τῶν
 ἕ πρώτων ὅτι τὸ χρωλεὸν ἀπίφην, καὶ κα-
 σαντίαν ἐπὶ ἀνομάσει· τὰ τιμιώτατα τῶν
 παίδων γεγαίρων τὸν ὄπρον διὰ τὴν ἐπι-
 σκείαν· ἐν τοιαύτης δὲ αἰτίας, καὶ καὶ ἡσυχ-
 τίαν τὴν ὡδὸς φοινίκων ἐγνων ἐπιγεγυ-
 ἄς τὴν τῆς βασιλείας ἐπωνυμίαν· Ἄλλα γὰρ
 ἕκαστα συγγράφειν ὅσα ἐν ἕκαστοις· πλείους
 γὰρ δὴ καὶ ἄλλαι πόλεις τῆς ἡμετέρας πρὸς τὴν
 θρησκείαν ἠντιστάθησαν, καὶ αὐτομάτως βου-
 σαίως μηδὲν ἐπίστασιν, τὰς παρὰ τὴν ὡδὸν
 ναυὰς καὶ ἕβανα καθέϊλον, καὶ ἀλλήλους ἐ-
 κὴς ὠκοδόμησαν.

CAPUT VI.

Κεφ. 5.

Qua occasione, Constantini temporibus nomen
 Christi in unversum orbem permanavit.

Ἐκ ποίας προφασίας, ἐπινοήσασθαι τὸ τῶν χριστιανῶν
 ὄλω τὴν οἰκουμένην διείδραμιν.

Porro cum ad hunc modum per uni-
 versum orbem Romanum amplifi-
 caretur Ecclesia, ad ipsos etiam Barbaros
 religio permanavit. Gentes enim circa
 Rhenum, Christi fidē jam profitebantur:

Πληθυνέσης ἡ τὴν ἐκκλησίαν τῆς ὡδὸς
 καὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν ῥωμαίων οἰκουμένην
 καὶ δι' αὐτῶν βαρβάρων ἠθροσκείαν ἐχέμεν
 γὰρ τε ἀμφὶ τὸν ῥηνὸν φιλὰς χριστιανῶν.

καλοῖτε, καὶ οἱ γαλατῶν ἔνδοι τελευταῖον τὸν
 ἄνεκτον παροικῶσι καὶ γόθοι, καὶ ὅσοι τε-
 τοῖς ὄμοροι τὸ πλεῖν ἦσαν ἀμφὶ τὰς ὄχθας
 ἰσραηλιμαῖα, πάλαι μετὰ χροῖες τῆς εἰς χρι-
 στον πίστεως, ἐπὶ τὸ ἡμερώτερον καὶ λογικὸν
 μετῃ μετῴσαντο· πᾶσι δὲ βαρβάρους χροῶν
 προφασίς συνέβη, προσεβῶν τὸ δόγμα τῶν
 χριστιανῶν, οἱ ἡρόμενοι καὶ καιρὸν πόλεμοι
 ῥωμαίους καὶ τοὺς ἀλλοφύλους, ἐπὶ τῆς γαλ-
 λικῆς ἡγεμονίας καὶ τῶν μετ' αὐτὸν βασι-
 λεῶν ἐπὶ ἡδὲ τε πληθῶν ἀφ' ἑαυτῶν μεγάδων
 ἔβησαν, ἐκ τῆς θράκης περὶ αὐτὴν τὴν ἀσίαν
 κατέβησαν, ἄλλοι τὲ ἀλλαχῆ βάρβαροι Β
 τῶν ἐξέγασαντο τὰς ἀρκευμένους ῥωμαί-
 ος, πολλοὶ τῶν ἰσραηλιτῶν χροῖες ἀιχμαλω-
 τοὶ ἡρόμενοι, σὺν αὐτοῖς ἦσαν ὡς δὲ τὰς
 αὐτοῖς νοσῆτας ἰσραηλιτῶν, καὶ τὰς δαιμονῶνας
 ἐκλάττειον, χροῖον μόνον ὀνομαζόμενοι, καὶ
 ἡν θεὸς ἐπικαλέμενοι παροῦσι δὲ καὶ πο-
 λλείαν ἀμεμπτον ἐφιλοσόφην, καὶ ταῖς ἀρε-
 ταῖς τὸν μῶρον ἐνίκων, θαυμάσιους οἱ βάρ-
 βαροι τὰς ἀνδρας ἔβριε καὶ τῶν παροδῶ-
 ξων ἐργῶν, διφρονεῖν συνεῖδον, ἐτὸν θεόν ἴλεον
 ἐχρῆν, εἰ τὰς ἀμείνους φανείας μιμήσαντο, καὶ
 ῥωμαίους αὐτοῖς τὸ κρεῖττον θεωροῦσιν παρο-
 ἐλλόμενοι ἐν αὐτοῖς τὰς παροκτεῖς κατηγη-
 τας, ἐδιδάσκοντο καὶ ἐβαπτιζόντο, καὶ ἀκολού-
 θως ἐκκλησιαζόν.

A Celta item, & Gallorum ultimi qui ad
 Oceanum habitant. Gotthi præterea &
 quicunque iis olim finitimi erant, Da-
 nubii accolæ, fide in Christum jam pri-
 dem suscepta, mansuetiorem atque hu-
 manio rem cultum induerant. Cæte-
 rum omnibus fere Barbaris, ad Christia-
 norum Religionem transeundi occasio
 oborta est ex bellis, quæ Romani sub-
 inde cum exteris gessere, Principatu
 Gallieni & sequentium Imperatorum.
 Quippe ea tempestate, cum innumera-
 bilis Barbarorum multitudo ex variis
 gentibus collecta, ex Thracia in Asiam
 trajecisset, eamque omnem depopulata
 esset: & alii aliunde Barbari Romani
 sibi finitimos pari modo aggressi essent,
 multi sacerdotes Christi à Barbaris capti,
 cum illis commorati sunt. Qui cum æ-
 grotos illic homines sanarent, & demo-
 niacos purgarent, Christum tantum mo-
 do nominantes & filium invocantes
 Dei: vitam præterea sanctissimam & ab
 omni reprehensione vacuam ducerent,
 ac virtutibus superarent invidiam: ad-
 mirati illos Barbari cum ob vitæ integri-
 tatem, tum ob miracula ab ipsis perpe-
 trata, prudenter se facturos putarunt,
 Deumque propitium habituros, si eos
 quos meliores viderant imitarentur, &
 divinum numen perinde colerent atque
 illi. Proinde cum eos sibi præcipere
 iussissent quæ agenda erant, instituti
 sunt ab illis, & sacro lavacro tincti; atque
 ex inde ad Ecclesiasticos conventus ad-
 missi.

Κεφ. ζ'

C A P. VII.

Ὅσοι ἰσραηλιτῶν εἰς χροῖον πίσιν ἰδέξαντο.

Quomodo Hiberi fidem in Christum susce-
perint.

Επὶ δὲ τῆς παροκευμένης βασιλείας,
 λέγεται τὰς ἰσραηλιτῶν χροῖον Ἰπ-
 ηνῶν ἐβησαν δὲ τὸ βαρβαρον, μέγα τὲ
 καὶ μαχμῶταλον οἰκεί δὲ τῆς ἀρμενίων
 οὐδότερον προῦς ἀρκελον παροσκύασε δὲ
 αὐτοῖς τῆς παροξίας θρησκείας ὑποειδῆν,
 χροῖον ἡ γυνὴ ἀιχμαλωτῶν· ἡ δὲ ἡπιστάτη
 καὶ θεοσεβῆς ἀγαν ἔσα, ἔδὲ τὰ τοῖς ἀλλο-
 φύλοις καθυφῆκε τῆς συνήθους πολίτειας
 φίλον δὲ τι αὐτῆς χροῖμα ἐτύγχανε τῆς εἰας,
 καὶ νυκτερῶν καὶ μετ' ἡμέραν ἀνχεῖσθαι, καὶ
 τὸν θεὸν διλογεῖν· οἱ δὲ βάρβαροι, ἐπυ-
 θάνοντο ὅτι χροῖον τὸ ὑπομένοι τῆς

Eodem Constantino Imperium ad-
 ministrante, Hiberi quoque Chri-
 stum agnovisse dicuntur. Ea Barbarorum
 gens est, populosa imprimis ac bellico-
 sissima: habitat autem supra Armenios
 ad Septentrionem. Hi ut majorum su-
 perstitionem desererent, perfecit capti-
 va quædam apud ipsos mulier Christiana.
 Quæ cum fide ac pietate mirabili
 prædita esset, ne inter exterarum quidem
 gentes de consueta abstinentia quidquã
 remittebat. Verum ipsi in deliciis erat
 jejunium, & continua diu noctuque
 oratio, & divini numinis laudatio. At
 Barbari mulierem interrogarunt, cu-
 jus rei causa has arumnas toleraret.